

Föreningen
Sveriges Vattenkraftskommuner

Föreningens syfte I

- Föreningen skall verka för att det till vattenkraftskommunerna och berörda regioner varaktigt återförs del av de värden vattenkraften genererar.
- Kommunerna och regionerna skall därigenom tillförsäkras stabila och förutsägbara intäkter.

Föreningens syfte II

- Föreningen skall vara partipolitiskt neutral.
- Föreningen skall ej ta ställning för eller emot utbyggnad av vattenkraften.

Konkret inriktning

- Föreningen arbetar för att den fastighetsskatt som kommer från vattenkraftsanläggningarna och idag går direkt till staten istället direkt ska gå till de kommuner och regioner där vattenkraften produceras
- Föreningen har tagit fram ett förslag till fördelningsmodell
- I korthet innebär modellen att samtliga kommuner i de sju skogslänen får del av nämnda fastighetsskatt dels utifrån respektive kommuns invånarantal, men främst utifrån inom respektive kommun producerad mängd vattenkraft

Kort historik

- Riksdagsmannen Karl Pettersson (m) i Stugun var först med att lägga en motion om återföring av vattenkraftsmedel
- Sedan dess har en mängd riksdagsmotioner lagts med krav i samma riktning. I riksdagen har samtliga partier agerat för återföring.
- Föreningen bildades i Östersund år 1999
- Ännu inget resultat, men vi ser ett allt större intresse och ger därför inte upp.

Styrelsen i föreningen

Ordinarie:

Ingvar Persson (m), Bollnäs – ordförande

Björn Mårtensson (s), Ljusdal-1:e vice ordförande

Kicki Fredriksson (s), Ragunda-2:e vice ordförande

Ulf Ottosson (c), Arjeplog

Roland Gustafsson (kd), Storuman

Johnny Holmgren (fp), Storuman

Thomas Tejle (v), Sollefteå

Håkan Larsson (c), Krokom

Roger Lindblom (bp), Bollnäs

Anders Rosell (s), Orsa

Gunilla Berglund (c), Avesta

Karl-Johan Adolfsson, (c), Sunne

Alf Larsson (c), Torsby

Roland Boman (fjk), Jokkmokk

Kerstin Svensson (m), Sollefteå

Adjungerad: Lili-Marie Lundström (c), Boden

Styrelsen i föreningen

Ersättare:

Robert Bernardsson (s), Jokkmokk

Sten-Åke Nilsson (c), Arjeplog

Veronika Håkansson, (m), Storuman

Janne Ruonala (fp), Storuman

Jan Gullmark (c), Ånge

Mona Modin Tjulin (s), Östersund

Pär-Olof Stål (c), Söderhamn

Stefan Permickels (s), Bollnäs

Kurt Podgorski (s), Malung

Kjell Tenn (c), Älvdalen

Jan Bohlin (s), Hagfors

Ann-Sofie Ronacher (s), Hagfors

Hedersordförande: Per Söderberg, Östersund

Valberedning

Ordinarie:

Bo Johansson, Arjeplog

Åke Gavelin, Storuman

Elisabeth Lassen, Sollefteå

Elisabeth Yngström, Ragunda

Olov Nilsson-Sträng, Bollnäs
(sammankallande)

Leo Persson, Älvdalen

Stellan Andersson, Hagfors

Valberedning

Ersättare:

Roger Bohman, Boden

Eva Hellstrand, Åre

Sören Görgård, Ljusdal

Lars Jonsson, Sunne

Medlemskommuner

- Arjeplog, Boden, Gällivare, Övertorneå, Jokkmokk, Malå, Norsjö, Robertsfors, Storuman, Sollefteå, Ånge, Berg, Härjedalen, Krokom, Ragunda, Strömsund, Åre, Östersund, Bollnäs, Ljusdal, Ovanåker, Söderhamn, Avesta, Hedemora, Malung, Mora, Orsa, Rättvik, Säter, Vansbro, Älvdalen, Hagfors, Sunne och Torsby.

Vattenkraftens skador är lokala

- Vattenkraften är en fantastisk energikälla, eftersom den är både klimatsmart och förnybar. Men även vattenkraften leder till miljöskador.
- Medan fossila bränslen (gas, kol och olja)producerar växthusgaser (CO₂) och kärnkraften har risker av global karaktär är vattenkraftens miljöskador av lokal karaktär.

Kompensation för miljöingrepp

- Exploateringen av vattenkraften har försämrat förutsättningarna för fiske, jord- och skogsbruk, renskötsel liksom för turismen.
- Det är ett rättvisekrav att vattenkraftskommunerna, berörda regioner och samerna kompenseras för ingreppen i miljö och natur.

Invånarantal i vissa län 1980-2012

Invånare i vissa län 31 december respektive år

	1980	1990	2000	2010	2012	Förändring	Förändring
						1981-2012	1981-2012 %
Värmlands	284070	283110	275003	273265	273080	-10990	-3,9%
Dalarnas	286968	289067	278259	277047	276555	-10413	-3,6%
Gävleborgs	294020	289294	279262	276508	276637	-17383	-5,9%
Västernorrlands	267935	261155	246903	242625	241981	-25954	-9,7%
Jämtlands	134934	135726	129566	126691	126201	-8733	-6,5%
Västerbottens	243856	251968	255640	259286	260217	+16361	+6,7%
Norrbottnens	267054	263735	256238	248609	248637	-18417	-4,2%
Summa	1778837	1774055	1720871	1704031	1703308	-75529	-4,2%
Sverige totalt	8317937	8590630	8882792	9415570	9555893	+1237956	+14,9%

Norge inspirererer

- Landssammanslutninga av Vasskraftskommunar (LVK) bildades 1978 och organiserar ca 170 av Norges kommuner
- Norge har idag ett väl fungerande system för återföring av vattenkraftsmedel. Ungefär sex miljarder NOK netto överförs till vattenkraftskommunerna
- Bred politisk enighet bakom systemet

Jämförelse Sverige/Norge

- I Sverige går cirka 120 miljoner kronor tillbaka från vattenkraftsutvinningen till kommunerna i form av bygdemedel
- I Norge går cirka 6 miljarder kronor tillbaka från vattenkraftsutvinningen till kommunerna

En grundmurad missuppfattning

- Det råder bland många en missuppfattning att skatteutjämningsystemet tar hänsyn till de nackdelar vattenkraftskommunerna har av kraftutbyggnad och kraftutvinning
- Det finns **INGEN** som helst **PARAMETER** i skatteutjämningsystemet som kompenserar för kommuners nackdelar av de intrång i näringsliv, miljö m m som vattenkraftsutvinningen medfört och medför

Fastighetsskatten på kraftanläggningarna i riket

- Kraftanläggningarna i riket är taxerade för ca 215 miljarder kr
- Fastighetsskatten på dessa är 2,8 % eller 6,02 miljarder kr

Fastighetsskatten på kraftanläggningarna i Bollnäs

- Kraftanläggningarna i Bollnäs kommun är taxerade för ca 2,2 miljarder kr
- Fastighetsskatten på dessa är 2,8 % eller ca 61,6 miljoner kr

Fastighetsskatten på kraftanläggningar per Sveriges skogslän år 2013

- Norrbotten 1397 miljoner kr
- Västerbotten 1147 "-
- Jämtland 1147 "-
- Västernorrland 1022 "-
- Gävleborg 205 "-
- Dalarna 338 "-
- Värmland 170 "-

- Summa ovanstående län: ca 5,4 mdr kr

Fastighetsskatten på kraftanläggningarna i riket

Fastighetsskatten på kraftanläggningarna skulle kunna användas som

- Kompensation till berörda kommuner och regioner för de stora ingrepp som gjorts i naturen. Ingrepp som hindrar utveckling av näringar och som idag i stort sett inte ger några arbetstillfällen
- Genom en återföring av skatten till berörda kommuner och regioner kan skapas förutsättningar för ett stabilt och hållbart system för utveckling och tillväxt och därmed arbetstillfällen

Kommunalskatt Sverige I (2013)

- Högst i Sverige, Bräcke 23,74 kr
- Lägst i Sverige, Solna 17,12 kr
- Skillnad 6.62 kr

- Skatteskillnad för en medelinkomsttagare med 300 000 kr i årsinkomst

19 860 kr/ år = mer än en
nettomånadslön

Kommunalskatt Sverige II (2013)

Genomsnittlig kommunalskatt

- i de sju nordligaste länen, 22,47 kr
- i övriga län i riket, 20,41 kr

- Skillnad 2,06 kr

Föreningens fördelningsmodell skulle kunna ge

- Ca 60 miljoner kr eller ca 2300 kr/inv till Bollnäs kommun
(en tillfällighet, men minns att fastighetsskatten på kraftanläggningarna i Bollnäs beräknas till 61,6 miljoner kr)

Räkneövning, del 1

- Föreningens krav; Fastighetsskatten, på kraftanläggningar tillbaka till de områden där värdena skapas, 5,4 miljarder till de sju skogslänen

Räkneövning, del 2

- Befolkningen i de sju skogslänen har idag en kommunal- och landstingsskatt som är av storleksordning 2 kr högre än i övriga riket
- Räknat på medelinkomsterna i dessa län innebär det att befolkningen skattar 6,3 miljarder mera än motsvarande antal människor i övriga riket

Slutsats av räkneövning

- Ge fastighetsskatten på 5,4 miljarder tillbaka till de sju skogslänen så minskar deras merbeskattning till knappt en miljard kronor
- **ÄR INTE DET ETT RIMLIGT KRAV?**

Tack för att Du tog Dig tid!